TEXTURAS.

Eva Vila, en primer plano, con dos de los músicos de 'B-Side': Hara de Mil Pesetas y Pep Pasqual.

QUIQUE GARCÍA

Los músicos invisibles

LETICIA BLANCO

Eva Vila asegura que, si el frenético ritmo de vida lo permitiera, pasear por algunas calles de Barcelona podría ser toda una experiencia. «Muchos músicos suben a las azoteas a ensayar y sólo con agudizar un poco el oído en una mañana tranquila, se les oye», explica. La anécdota ilustra a la perfección lo que Eva (32 años, coordinadora del Máster en Documental de Creación de la Pompeu Fabra) ha hecho durante los últimos dos años: escuchar a los músicos invisibles de la ciudad. Que son muchos, extraordinariamente diferentes entre sí, pero conectados, al fin y al cabo, por el amor a la música, y a los que, según Eva, «no se les da el apoyo necesario».

B-Side, el documental que redescubre Barcelona (no teman, lo hace alejándose del sonido más Manu Chao) de la mano de voces tan dispares como Cabo SanRoque, Pau Riba, el Virus String Quartet, Muchachito Bombo Infierno, Guillamino, la Barcelona Jazz Orquestra o Bandaèria se estrenará el 29 de octubre dentro del festival de documentales de música In-Edit Beefeater, que tantos motivos de alegría trae cada otoño y que arranca el próximo jueves. El estreno, con una cincuentena de los músicos que aparecen en el documental tocando juntos, promete.

Eva explica que simplemente quería «oír respirar» a esos músicos que no suelen salir en los periódicos. Empezó con los chicos del Reactable (antes del *boom* post-Björk), se dejó llevar y acabó sumergida en un riquísimo submundo que le llevó del jazz a la clásica, pasando por propuestas tan incasificables como la de Mil Pesetas o Pep Pasqual (todo un multinstrumentista, hace música con una cafetera, una pajita o lo que tenga a mano). En el documental, con un guión más sonoro que narrativo y un tono algo *verité*, se escuchan las conversaciones entre bambalinas, el antes y el después de las actuaciones, las preocupaciones del padre de familia que no sabe cuándo le saldrá el próximo bolo. También hay espacio para la memoria y recordar cosas como la explosión de la Onda Laietana. «Quería explicar a las nuevas generaciones por qué tras toda el *boom* de los 70, casi toda la industria se fue a Madrid y aquí muchos músicos se quedaron en el *underground*. La música catalana hoy es un reflejo de cómo es la cultura catalana, de ganadores y perdedores. Y es una reflexión de lo que implica hacer cultura en este país». En realidad, confiesa Eva, tirando de los muchos hilos podrían haber salido miles de documentales. «Hay historias especiales. Como la Josep Soler, un compositor de 70 años que tiene 17 óperas y que sólo ha estrenado una en el Liceo porque hace contemporáneo. O la de David Bagué, un *luthier* que sigue haciendo violines en su estudio». El miércoles 29, a las 20.00 horas, en el Aribau.

'B-Side' se estrena el martes 29 de octubre en los cines Aribau dentro del In-Edit. El próximo mes de diciembre llegará en formato libro.

THE BELIEVER | **ESCRITORES CONTRA ESCRITORES.** *www.lacentral.com, www.laie.es.* Kosmopolis aterriza la semana que viene con Dave Eggers

LEGENDS OF RAP | **JUEGO DE CARTAS.** *www.legendsofrap.de.* Los alemanes Superclub son los artífices de esta delicatessen: un juego de cartas que rinde homenaje, en 32 bellas es

ENVERINADA ARQUEOLOGIA AL PRÒXIM ORIENT

El misteri del rei David

Arqueòlegs israelians desenterren una ciutadella que, segons ells, demostra la potència de l'Israel bíblic ≡ Trobat a Jerusalem el suposat palau del monarca

RICARDO MIR DE FRANCIA
JERUSALEM

¿Va existir en realitat el rei David o és un mite com el rei Artús? ¿El regne bíblic d'Israel va ser una potència regional com insinuen les Escriptures o un petit regne tribal gairebé sense rellevància? Recents descobriments arqueològics a Israel podrien aportar algunes respostes concloents a aquests interrogants. Però en aquesta regió l'arqueologia és una arma política i els crítics asseguren que els interessos i la fe ceguen massa vegades el rigor científic.

L'última troballa sobre la qüestió s'ha produït al sud de Jerusalem, a la vall d'Elah, on la tradició situa la batalla entre l'israelita David i el filisteu Goliat. Un equip d'arqueòlegs israelians han desenterrat les restes d'un assentament emmurallat de 700 metres de longitud. Les proves realitzades amb carboni 14 daten el jaciment entre els anys 1.000 i 975 aC, període identificat amb l'apogeu del regnat de David.

AP / BERNAT ARMANGUÉ

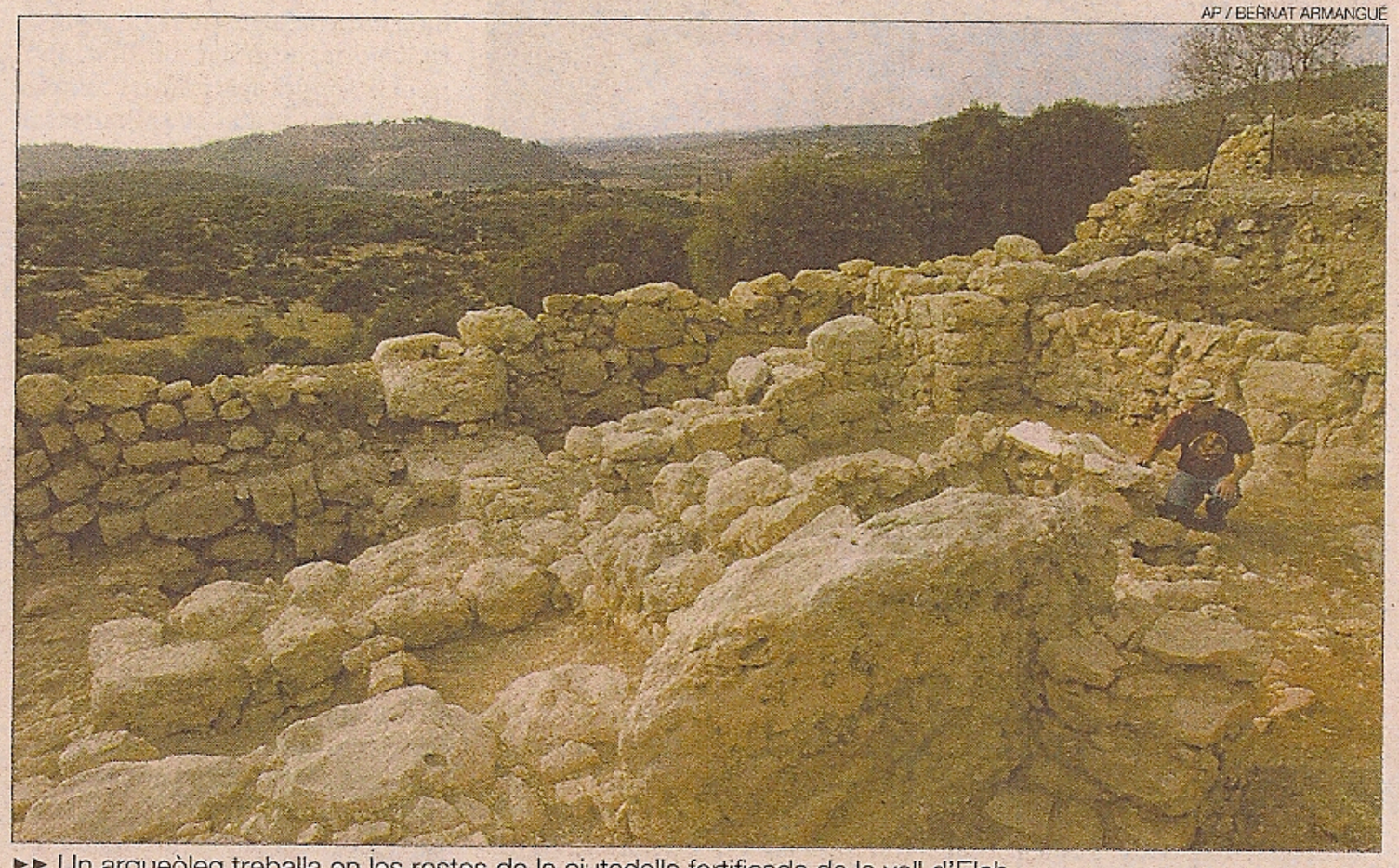

►► Un arqueòleg treballa en les restes de la ciutadella fortificada de la vall d'Elah.

Especulacions

Aquest factor, unit a la ingent mà d'obra necessària per alçar un mur d'aquestes dimensions, ha portat el cap de les excavacions, l'arqueòleg de la Universitat Hebrea Yossi Garfinkel, a concloure que va existir un poderós regne israelita en temps del rei David. Altres experts, no obstant, qüestionen les seves conclusions.

«Aquest és un dels poquíssims exemples d'un assentament fortificat del segle X aC que coincideix amb la tipologia de les ciutats israelites posteriors», ha dit l'arqueòleg de la Universitat Hebrea, Amihai Mazar. «La pregunta és qui el va construir, qui hi va viure i de quina manera està lligat als regnats de David i Salomó».

El rigor científic d'excavacions realitzades per colons messiànics ha estat qüestionat

Durant dècades els experts han intentat dilucidar si els personatges i els episodis bíblics van tenir lloc de veritat. Els més discutits són David i Salomó, utilitzats pel sionisme com a bandera per reivindicar els seus drets sobre Palestina. A la web del Ministeri d'Exteriors israelià, per exemple, es descriu el seu imperi al costat d'un mapa com un fet inqüestionable. Però les proves són mínimes. Els textos egipcis i mesopotàmics de l'època no els citen ni una vegada i, segons l'arqueòleg Israel Finkelstein, tampoc hi ha a Jerusalem ni una sola empremta de la monumentalitat i la riquesa associades al regne de Salomó. Pels descreguts, la monarquia davídica va ser un mite creat segles després per motius nacionalistes.

La principal prova de l'existència de la dinastia és una inscripció en arameu trobada al nord d'Israel el 1993. Sobre les restes d'un monument de basalt es llegeix: «La casa de David». Una altra podria estar a les excavacions de la Ciutat de David, on els arqueòlegs diuen haver trobat un palau del monarca i les canalitzacions que van utilitzar les seves tropes per conquistar Jerusalem als jebuseus. Però aquest projecte, en què participa el Govern israelià, va a càrrec d'Elad, una organització de colons messiànics que miren de judaïtzar el sector palestí de la ciutat. El seu rigor científic està, per tant, en entredit. ≡

ELISENDA PONS

COMENÇA EL 14è SALÓ DEL MANGA DE BARCELONA

L'Hospitalet ○ El conseller de Cultura, Joan Manuel Tresserras, va inaugurar ahir la 14a edició del Saló del Manga, que se celebra a La Farga de l'Hospitalet fins diumenge que ve. «El manga expressa el canvi tecnològic i la globalització cultural en què es troba situat el nostre país», va assegurar Tresserras, que també va mostrar el pla director del futur Museu del Còmic de Catalunya, encara sense ubicació. La jornada d'ahir va estar marcada pel concurs de karaoke. J.M.B.

idees

TERESA **Cendrós**

Invisibles

El Festival In-Edit –que cada any va a més– va estrenar dimecres *B-Side*, un joieta filmada sobre la qual la meva companya **Núria Martorell** ja els donava tota classe de detalls en l'edició d'ahir del nostre diari. Com el símil del títol suggereix, el documental és un fresc de la cara B de l'escena musical barcelonina. La seva directora, **Eva Vila**, ha situat un potent focus en aquells músics –sembla mentida que n'hi hagi tantíssims– que rara vegada apareixen als mitjans.

I ho ha fet sense establir fronteres. Ni de gèneres, ni d'edat, ni tan sols ha distingit entre els professionals que es guanyen la vida tocant i els que aspiren a fer-ho algun dia. A més de l'amor a la música, l'únic que uneix els entranyables, divertits, tendres i fins i tot friquis personatges de *B-Side* és la seva invisibilitat. Tret de molt comptades excepcions, els seus noms no figuren ni a la caràtula d'un disc. I alguns són molt bons, creguin-me.

Però, no tinguin por. No els cansaré tornant-los a explicar la pel·lícula. Del que els vull parlar avui en realitat és de creadors invisibles. Com la mateixa **Eva Vila**, sense anar més lluny. Tot i que *B-Side* és el seu debut com a directora, aquesta dona que passa de poc la trentena i que de més jove va estudiar guitarra al conservatori, no és ni de bon tros una nouvinguda al món del cine.

Tret d'excepcions, els seus noms no figuren ni a la caràtula d'un disc

Abans d'ara, d'una manera o altra, ha bregat a la cuina de la majoria de projectes sortits de la fructífera factoria del màster de documental de creació de la Pompeu Fabra –que coordina des de l'any 2003–, com ara: *En construcción*, de José Luis Guerin, *El cielo gira*, de Mercedes Álvarez, aquella meravella col·lectiva titulada *Entre el dictador y yo*, en què diversos cineastes menors de 30 feien la seva particular interpretació del, per a tots ells, desconegut franquisme...

Juntament amb altres cineastes *invisibles*, com **Marta Andreu** o com **Tània Balló**, ha contribuït a lubrificar la maquinària perquè documentals com els citats i alguns altres despuntessin.

Segurament perquè és catedràtica en invisibilitats –el fet de ser invisible en el cine i en la música imprimeix caràcter–, **Eva Vila** capta tan bé a *B-Side* les emocions dels seus col·legues. O potser és que la seva tesi és encertada: els que estan a la cara B, sosté, poden expressar-se amb més llibertat. I sinceritat, hi afegiria jo. ≡

OBC
ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BARCELONA I NACIONAL DE CATALUNYA

DV 31 d'octubre | 21h
DS 1 de novembre | 19h
DG 2 de novembre | 11h
Sala 1 L'AUDITORI

LES MILLORS
BANDES SONORES EN CONCERT
Rachael Worby directora

Lawrence d'Aràbia, Robin Hood, Spartacus,
Braveheart,
La caiguda de l'Imperi romà,
La llista de Schindler,
Allò que el vent s'endugué,
El Cid, Patton, Dr. Zhivago,...

Preu de 17 € a 45 €
Venda d'entrades
Taquilles de L'AUDITORI
www.auditori.cat
902 429 300
4EURO ENTRADA
902 48 12 12
www.4euroentrada.com
CAIXA CATALUNYA

L'AUDITORI

museu de ciències naturals

DIÀLEGS
NATURA I CULTURA DEL CRIM

Dijous 30 d'octubre, a les 18.30h

ACTIVITAT GRATUÏTA

LA VIOLÈNCIA EN LA SOCIETAT DEL SEGLE XXI

Adolf Tobeña, catedràtic de Psicologia Mèdica i Psiquiatria de la Universitat Autònoma de Barcelona.
Elena Larrauri, catedràtica de Dret Penal i Criminologia a la Universitat Pompeu Fabra.
Cristina Sáez, La Vanguardia

Introducció fílmica (10 min)
Seven (David Fincher, 1995)

A les 17.30h es podrà visitar l'exposició Assassinat al Museu gratuïtament. Cal reserva prèvia.

MÉS INFORMACIÓ
Tel. 93 319 69 50
activmuseuciencies@bcn.cat
www.bcn.cat/museuciencies

Museu de Ciències Naturals de Barcelona
Passeig Picasso s/n
Parc de la Ciutadella

Institut de cultura

Ajuntament de Barcelona

iber:Camera 25 anys

avui! localitats exhaurides

L'Auditori // Dijous 30 d'octubre 21 h

Jessye Norman

Orquestra Simfònica del Gran Teatre del Liceu
Jessye Norman, soprano
Rachael Worby, directora

Mozart, Purcell, Mascagni, Verdi, Saint-Saëns, Bernstein, Rodgers, Gershwin, Gould i Kerr

Venda de localitats:
Ibercamera: 933 179 050 · L'Auditori: 932 479 300 · www.ibercamera.es

VENDA D'ENTRADES ServiCaixa 902 33 22 11 servicaixa.com
Generalitat de Catalunya Institut Català de les Indústries Culturals
Ajuntament de Barcelona Institut de Cultura
LA VANGUARDIA

ESTRENA EN EL MARC DEL FESTIVAL IN-EDIT

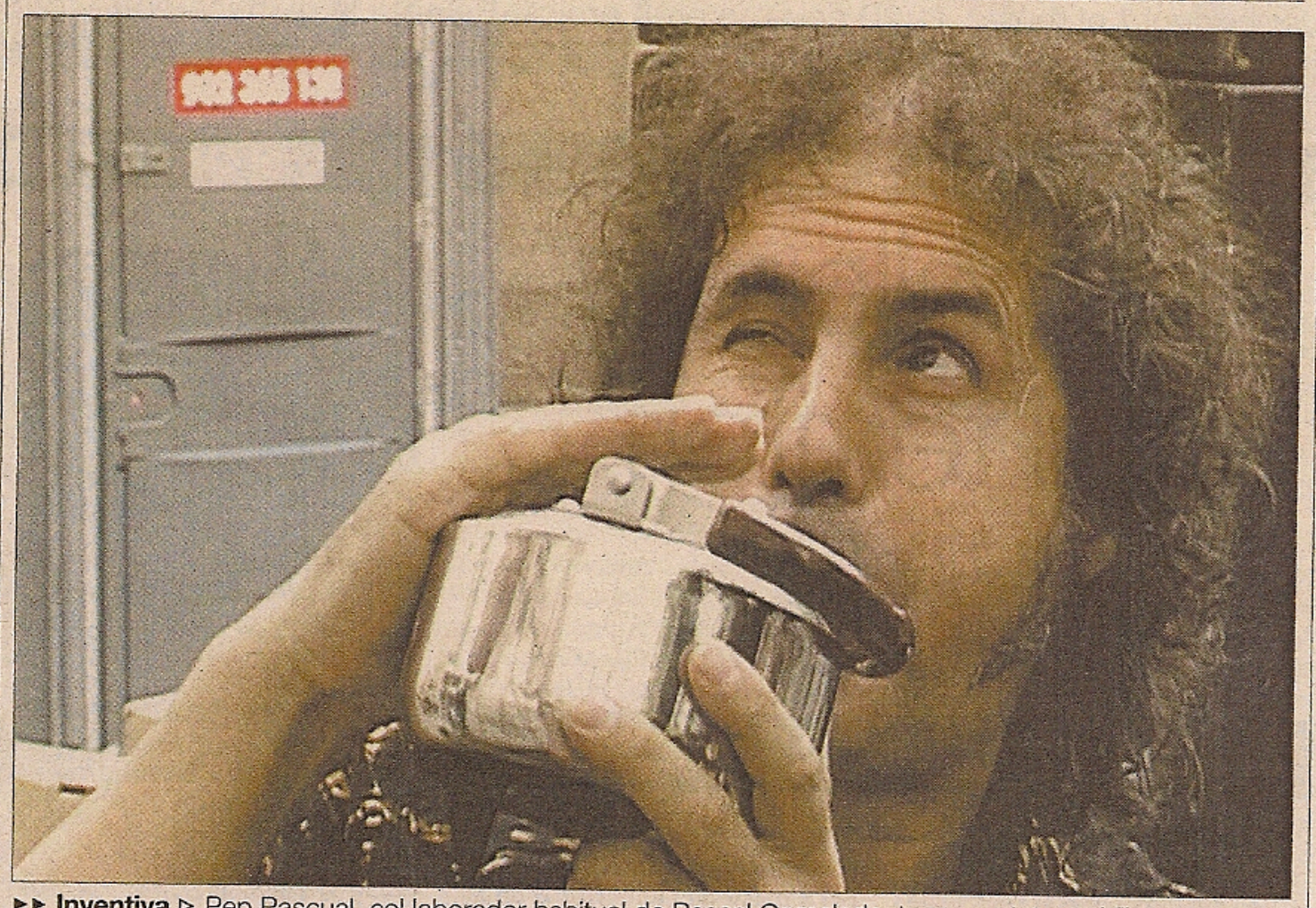

▸▸ **Inventiva** ▹ Pep Pascual, col·laborador habitual de Pascal Comelade, toca una tetera al film.

Música oculta a BCN

'B-Side' reflecteix les experiències i sons d'artistes que treballen en l'ombra ≡ El documental d'Eva Vila s'exhibeix a l'Aribau

NÚRIA MARTORELL
BARCELONA

El documental *B-Side* no aclareix fins als títols de crèdit quins són els seus molts protagonistes –inquiets músics de la ciutat, segurament desconeguts per a l'espectador–, «però les seves històries i vivències personals són universals i formen un fil invisible que engloba tothom qui creu en la música com a experiència de vida», aclareix la seva directora, Eva Vila.

Es tracta de la seva primera pel·lícula, i el Festival In-Edit la projectarà avui (18.30 hores) a l'Aribau Club. Un detall: aquesta jove realitzadora coordina des del 2003 el Màster en Documental de Creació de l'Institut d'Educació Contínua IDEC-UPC i va estudiar la carrera superior de música al Conservatori. És a dir, la seva mirada (i oïda) sintonitza amb professionalitat i sensibilitat amb aquesta *cara B* de la música *made in* Barcelona.

Vila aclareix que el seu objectiu no és explicar «qui és qui», sinó «allunyar-se de l'ego del que surt a un escenari». Molts dels que hi apareixen «acompanyen grans estrelles que, sense ells, no lluirien tant». D'aquí ve el títol del film: «A la cara A d'un disc figura el que s'endevina com a èxit, però la B sempre s'ha reservat al que no és evident en la primera escolta, el que no és de digestió immediata i perdura».

B-Side ofereix una nova percepció de la música, de la mà d'artistes que apareixen, desapareixen i ressorgeixen al llarg del film. Especialment emotiva és la història d'una intèrpret de piano i acordió que en la seva última aparició és presentada com a Clara *la Russa*, en la seva actuació a les festes de la Mercè. La bategen així perquè el seu professor a l'ESMUC és el rus Leonid Sintsev, el mateix que mesos enrere li explicava a classe que la tècnica «està al cap» i plora veient-la tocar (i triomfar) en el seu examen de graduació. «Desgraciadament, Sintsev va morir fa pocs mesos».

> «La pel·lícula no distingeix ni separa generacions ni gèneres», explica la realitzadora

Transmissió

La importància de la transmissió de coneixements és analitzada des d'un altre punt de vista durant la trobada d'alguns membres del moviment laietà de finals dels anys 70. Xavier Batllés, de l'Orquestra Mirasol, defineix els presents com a «honorables fracassats, afortunadament». Reivindica la «necessitat d'elements de llenguatge en què els nens del país rebin una puta herència que els permeti seguir una lluita per la llibertat», i es lamenta de la «incapacitat de rescatar el que et precedeix en la teva pròpia cultura», perquè cantar rock en català no és suficient ni de bon tros .

Vila diu que va rodar el documental «amb el mateix esperit de comunitat que tenen els músics, i per això comença amb una peça d'improvisació que val per a qualsevol nombre de membres i estils». *B-Side*, subratlla, «no separa gèneres ni generacions, sinó que ofereix una visió de com es produeix la contaminació musical».

La cinta s'acaba amb la següent reflexió, en boca d'Alberto, el trompetista de Muchachito i la Barcelona Jazz Orquestra: «Una de les meravelles de la nostra professió és que mai acabes de ser bo». Vila hi afegeix: «Aquesta és la història: buscar alguna cosa intangible»

VENC SOLAR PER A HOTEL
Zona Meridiana
Superfície edificable: 7.657 m²
· Sobre rasant: 5.155 m²
· Sota rasant: 2.502 m²
Tel. 617 40 10 95

Sala Ciutat
La porta oberta al teu Ajuntament
NOU ESPAI
EXPOSICIÓ A PARTIR DEL 20 D'OCTUBRE
ENTRADA GRATUÏTA
CARRER CIUTAT, 2

Els diumenges, amb EL PERIÓDICO, el suplement del motor
airbag

JOAQUIM RABASEDA

La música invisible

Un documental capta un rostre diferent de Barcelona i la música

Hi ha una definició de músic que redueix aquesta professió a la pràctica de l'instrumentista. En ella, l'instint i la sensibilitat estan subjugats a una explicació que obliga l'essència de l'ofici i de la personalitat artística a tocar un instrument. A partir d'aquesta base fonamental, elaborada conjuntament amb els repertoris assignats a cada instrument i a la varietat d'agrupacions que existeixen, s'ha estructurat la diversitat d'individus que identifiquem com a músics. Així estan construïdes, en la nostra cultura, les proposicions engrunadisses que ens fan distingir un pianista clàssic d'un trombonista de jazz o d'un violinista tradicional, per posar tres exemples. Segons la definició, tots tres són músics i ho són diferentment. Però en realitat, aquesta definició deixa alguns elements als marges i ha conduït a la discriminació negativa d'unes quantes pràctiques sonores i musicals, perquè és una concreció específica que porta a l'expulsió de l'altre i a la indiferència per aquells que, segons la pròpia mentalitat i quotidianitat, no encaixen en l'autosuficiència egòlatra de pensar la resta a partir d'un mateix i a partir d'aquells que se'ns assemblen. Vet aquí les dificultats que sovint encara tenen alguns professionals del cant per defensar que ells també són músics, perquè alguns poden ser reticents a entendre l'artifici de la veu com un instrument. Doncs bé, aquesta definició conceptualment fràgil no es troba pas en els diccionaris ni en les acadèmies: la utilitzen els músics i els no músics per parlar, per comunicar-se, per entendre's. Apareix necessàriament quan algú afirma «sóc músic» i immediatament algú altre li pregunta «i quin instrument toques?».

Fendre definicions com aquesta és un deure del coneixement. No es tracta pas de ser iconoclasta ni d'enrunar-les de manera irreflexiva, sinó d'arribar a copsar la meravella de febleses i contradiccions que rau en la vida de les idees i que tota pràctica i tota profes-

sió té. Els músics catalans de principis de segle XXI estem de sort. Perquè darrerament hi ha hagut unes quantes oportunitats per repensar-nos i per fer-ho visiblement, per conèixer-nos i per donar-nos a conèixer. Un bon exemple d'això són el llibre i la pel·lícula d'Eva Vila que surten al mercat aquest mes de desembre i que comparteixen el mateix títol: *B-side: la cara b de la música a Barcelona*. L'un i l'altra són el resultat de seguir músics per la ciutat durant un any amb la finalitat indirecta i gens intencionada, potser ni tan sols conscient, de desvetllar la riquesa de significats i d'entramats socials que hi ha darrere la definició de músic. Tot plegat ha estat possible gràcies al suport de l'Institut de Cultura de Barcelona, de l'Institut Ramon Llull, de la Universitat Pompeu Fabra i d'Eix Films, i a l'interès i la intel·ligència administrativa de Martí Perramon, tècnic de cultura de l'ICUB quan va presentar-se el projecte que ara veu la llum en una pel·lícula i un llibre.

Eva Vila ha rastrejat els passos i les converses de diferents músics fora de l'escenari. La majoria de gent no reconeixerà cap rostre ni serà capaç d'assignar-los un nom. Vila s'ha interessat per aquells de qui no es parla. I ho ha fet sense deixar que cap prejudici ni conceptualització prèvia orientés el seu discurs, deposant-lo confiadament en les coses que la realitat li dictava, actuant com una mena de *flâneur* amb càmeres i micròfons. L'enregistrament del dia a dia li ha permès més tard, amb la col·laboració entregada de Pol Ponsarnau, evocar poèticament aquest món soterrat de Barcelona que ha resumit amb l'expressió «cara b», un terme habitual de la reproducció domèstica de la música que s'està deixant d'usar en les últimes dècades i que en certa manera implica una marginalitat comercial qualitativa que ha estat mig reivindicada cultualment per determinats corrents estètics. La pel·lícula va presentar-se a finals d'octubre al cinema Aribau Club de Barcelona en el marc del VI Festival In-Edit de Cinema i Documental Musical. Tant el públic com la crítica i els protagonistes van coincidir en una valoració positiva de la projecció.

L'inici del film proporciona a l'espectador el punt de partida ideològic del relat i el predisposa a la lectura de les històries que narra. Entre plans que documenten grues en moviment, que fixen en blau la desaparició del vol d'un avió, que tafanegen la serenitat anònima d'aquells que es desplacen en transport públic o treuen a passejar el gos, un músic llegeix als seus col·legues les indicacions prescriptives d'una obra que han de tocar. Allò fonamental en la composició que els reuneix entorn de la partitura és l'atzar i les sorpreses de la realitat. La interpretació de cada element serà potestat de cadascú. Ningú no controlarà absolutament la totalitat. Comença el concert i la imatge d'un grup d'ocells que aixequen el vol se sobreposa a una música reiterativa i minimalista. Apareixen sobreimpreses les lletres del títol i les càmeres abandonen els músics dalt l'escenari. No hi tornaran fins al final de la pel·lícula, quan també finalitza el concert. Com una metàfora absent, la desaparició dels escenaris situa al centre de l'audiovisual els fragments de realitat empremtats i cosits posteriorment en el discurs d'una ficció real, a tall de *making off* que encadena diverses històries al voltant de la música: la d'una noia que fa les proves d'accés a l'Escola Superior de Música de Catalunya, la d'una altra noia que prepara el projecte de final de carrera al mateix centre, la d'una altra que hi ensenya, la d'un professor que s'emociona en veure culminada la formació dels seus alumnes, la d'un creador sonor que se sorprèn de l'èxit de la seva invenció musical, la d'un tècnic que cerca la millor manera de radiografiar el gest d'un violinista, la d'un trompetista que somia treballar amb un dels seus herois, la d'una violista que amaga els llavis rere l'instrument mentre improvisa en públic proclames rítmiques i rimades en anglès sobre el nou president d'Amèrica. De fet, aquest cúmul d'històries, recreades literàriament, podrien concentrar-se en una de sola, talment com si fossin els quaderns de la vida d'un músic a Barcelona.

B-side és el resultat de seguir músics per la ciutat de Barcelona durant un any amb la finalitat no intencionada de desvetllar la riquesa de significats que hi ha darrere el mot músic

Hi ha un parell de plans curts i amb poca llum que per mi són el millor de *B-side*. Fos quina fos la circumstància que ho va permetre, en un moment concret la càmera enregistra i se centra en una parella que passeja de nit prop del port. La seva edat és avançada i caminen pausadament. Els veiem fragmentàriament des d'un angle lleugerament superior. L'obstacle d'una reixa ens separa d'ells. Tot d'una, el so conjuntat i sec d'un piano comença un tema melòdicament tallat. La dona s'atura inquieta. Es belluga amb un moviment curt i compassat. Alguna cosa li ha canviat el pensament. El posat del cos la delata. Seguidament es posa a ballar d'una manera més o menys sincronitzada amb el so. Abraça discretament l'home que passeja amb ella. Un record de sensualitat perviu en l'abraçada. En el seu ball hi ha alguna cosa essencial a la música, alguna cosa intrínsecament lligada a l'instint i a la sensibilitat, alguna cosa que potser desconeixíem i que no ens acaba d'encaixar gaire amb la nostra definició de músic. És en aquests moments que la pel·lícula fen profundament i fa visible allò invisible de la música i de la vida, allò que els professors d'instrument insisteixen que està més enllà de la tècnica i que als músics encara ens costa separar de la pràctica repetitiva d'un ofici i del contacte amb un objecte: la música també és una mirada que té memòria i que es resisteix a la unicitat. Si la ciutat contemporània la integren els edificis emblema i els habitatges de barri, les grues, les antenes i les obres, la música són els espais entre els músics i entre aquells altres músics que la definició margina i que momentàniament són visibles en la pel·lícula d'Eva Vila. ■

Eva Vila mostra «l'altra cara» de la música a Barcelona

«B-Side» es projecta en el festival In-Edit

IMMA MERINO / **Barcelona**

● Intèrprets de música clàssica, *jazzmen*, músics d'avantguarda, experimentalistes i *rumberos* conviuen a la «Cara B» de la música a Barcelona. Eva Vila mostra aquest món divers amb el documental *B-Side*, que es va presentar ahir a l'In-Edit Film Festival i que també es projectarà avui, a dos quarts de set, a l'Aribau Club 2.

«Quan era adolescent, sempre m'agradava més la cara B dels discos perquè tenia la sensació que els músics s'hi havien expressat amb més llibertat», comenta Eva Vila, que, amb *B-Side*, ha dirigit el seu primer film aprofitant l'experiència com a coordinadora del màster de documental de creació de la Universitat Pompeu Fabra. Però, de fet, més que al cine, Eva Vila se sent vinculada a la música. Tant és així que afirma que, havent estudiat guitarra al Conservatori de Barcelona i amb una experiència al Taller de Músics, la música li ha ensenyat una manera de viure, de relacionar-se amb el món i amb els altres. No només a través de la seva formació musical, sinó fent atenció a tota mena de músiques, escoltant-les vivament i observant com es fa la música. «Per això tenia ganes de mostrar la vitalitat d'una diversitat de músiques que es fan a la ciutat i que, per motius comercials, no són a l'aparador més visible i audible.»

La idea de realitzar *B-Side*, però, va venir de l'encàrrec d'escriure un llibre sobre la música a Barcelona que, arran dels articles que Eva Vila havia fet al suplement *Cultura (s)* de *La Vanguardia* i la revista *El Temps*, li va fer l'àrea de Cultura de l'Ajuntament de la ciutat. Està previst que el llibre, que també du per títol *B-Side*, surti el desembre vinent. Abans, però, s'ha presentat el film documental, que també ha tingut el suport de l'Institut Ramon Llull i de la Universitat Pompeu Fabra.

El muntatge de *B-Side* fa conviure joiosament, entre moltíssims d'altres, el músic experimentalista Víctor Nubla, la trompetista «clàssica» Mireia Farrés, el compositor d'òpera Josep Soler, l'inclassificable Pau Riba i l'home orquestra Guillamino. Fent atenció a l'aprenentatge i la transmissió de la música, Eva Vila segueix una estudiant de violoncel a l'ESMUC i una jove pianista. *Jazzmen*, experimentalistes, *rumberos*, músics de ball, cantants d'un cor, rapers. «No hi ha música bona o dolenta. En tot cas, hi ha músics bons o dolents», comenta Eva Vila. *B-Side* mostra una cara de la música que a vegades transcorre en els marges, però sense amargor. «Hi ha la felicitat de fer la música que es vol fer. En el film, Nubla diu que no ha aconseguit viure mai de la música. Però hi afegeix que potser és millor, perquè així s'ha sentit més lliure.»

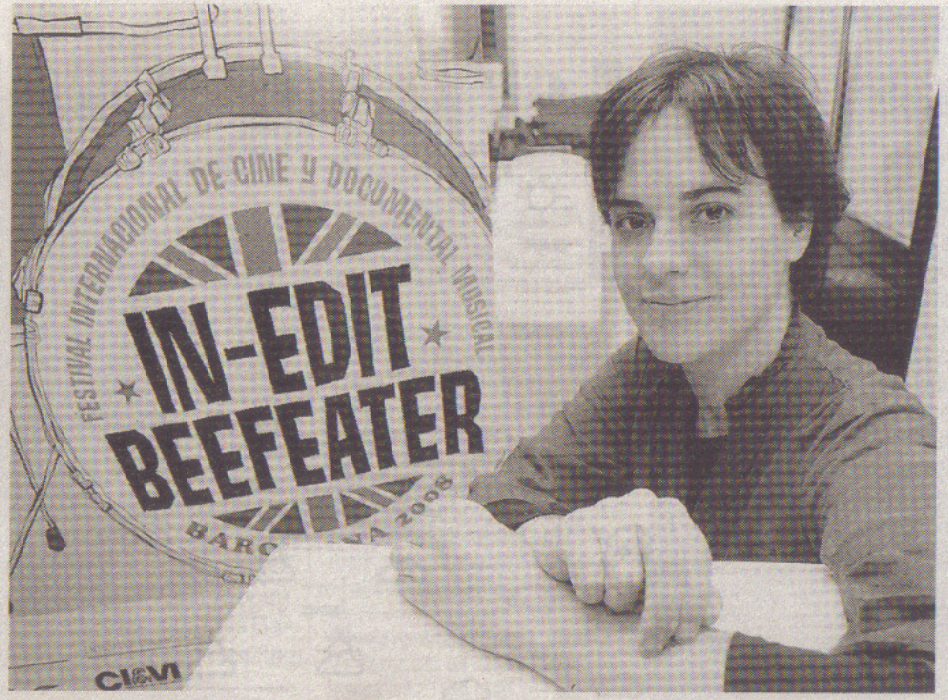

Eva Vila, ahir a Barcelona, al davant del cartell del Festival In-Edit. / JUANMA RAMOS

L'obra de Mercè Rodoreda, en una guia temàtica digital

● **Barcelona.** El Centre de Documentació i Museu de les Arts Escèniques de l'Institut del Teatre (MAE) ha triat l'escriptora Mercè Rodoreda per tal de presentar la primera guia temàtica que dedica a un autor. La guia, en suport digital, enllaça amb els documents de l'autora o relacionats amb ella que aplega el fons documental del MAE. Tot el material es presenta organitzat per tipologies documentals: audiovisuals, cartells, dossiers d'espectacle, llibres, premsa, programes de mà i altres documents, i s'hi accedeix des del web de l'Institut del Teatre o a través del portal Escena Digital, que funciona com a base de dades pública del MAE. El MAE, creat l'any 1921, està format per importants col·leccions d'escenografia, figurisme, fotografies, indumentària, cartells, pintures i manuscrits. / EL PUNT

La memoria como terapia y como enfermedad

Carla Subirana bucea en 'Nadar' en el pasado familiar y colectivo

LL. BONET Valladolid

En la sección Tiempo de Historia de la Seminci ha causado notable impacto *Nadar*, ópera prima de Carla Subirana (Barcelona, 1972). La metáfora de la soledad del nadador y los aparentes silencios que estallan cuando se zambulle le sirven a esta realizadora para sumergirse en las aguas de su propia historia familiar. En los secretos y mentiras que propició la Guerra Civil y la dictadura franquista. Subirana se busca a sí misma a través de la búsqueda del abuelo al que nunca conoció, militante de la CNT y del comité de Milícies Antifeixistes de Gavà, fusilado en 1940 tras haber participado en tres atracos. Nunca se casó con su abuela y, hace nueve años, cuando empezaba a sufrir síntomas de alzheimer, Subirana empezó a filmarla.

La película de la directora catalana es una indagación personal y colectiva y sin maniqueísmos

Ahora que tanto se habla de memoria histórica, la cineasta va abriendo las puertas de una historia personal que le había sido omitida. Como su madre, hoy también víctima del alzheimer, Subirana tampoco conoció a su padre. Pero era la fantasmal figura de aquel abuelo fusilado y que mantuvo otra familia paralela la que más le interesaba. Para descubrirse a sí misma y abrir un pasado encubierto por los silencios y la represión franquista. La suya es una indagación, personal y colectiva, que evita todo maniqueísmo. El espectador comparte sus propias emociones, mientras se sumerge en la historia de su familia. Familia de mujeres marcadas por los acontecimientos históricos y por su propia vida.●

NACHO GALLEGO / EFE

La realizadora propone una reflexión sobre la memoria

La otra música barcelonesa

Bajo el paraguas del festival In-Edit, la música y periodista Eva Vila acaba de debutar como realizadora cinematográfica con *B-Side*, un particular recorrido por una escena musical barcelonesa alejada de los focos. Vila, colaboradora de *La Vanguardia* y coordinadora del máster en Documental de Creación del Institut d'Educació Contínua IDEC-UPC, asegura que ha querido poner voz "a unos músicos que trabajan en Barcelona en formatos muy diferentes y que habitualmente permanecen en el anonimato aunque suelan dar lustre a las primeras figuras". El filme, de nervio ágil y desinhibido formalmente, pretende contagiar al espectador de "lo que yo llamo –dice Vila– espíritu de comunidad de sus protagonistas, más allá de estilos y capillitas". / Esteban Linés

RECUERDO DE

SALVAT-PAPASSEIT

El 1 de noviembre a las 12.30 h tendrá lugar en el cementerio de Montjuïc, ante a la tumba de Salvat-Papasseit, una lectura de sus poemas a cargo de Núria Candela (n.º 563, Sant Jordi, Agrupación 7.ª)

MOCADOR D'OLOR

Mocador d'olor
que la teva sina
acostava al cor:
com que et sap l'enyor
i et sap la pell fina
tremola d'amor.

Mocador d'olor
fragant tarongina,
com li bat el cor!

PROVERBI

Així la rosa enduta pel [torrent,
així l'espurna de mimosa al [vent,
la teva vida, sota el [firmament.

RES NO ÉS MESQUÍ

Res no és mesquí
ni cap hora és isarda,
ni és fosca la ventura de la [nit.
I la rosada és clara
que el sol surt i s'ullprèn
i té delit del bany:
que s'emmiralla el llit de [tota cosa feta. (...)

temps fonent molts gèneres i bagatges musicals en un espectacle en el qual no deixen de passar coses. El diumenge, Luz de Gas va acollir aquest grup d'autodidactes entremaliats, que sembla que estiguin buscant la manera de donar cohesió a un discurs que sigui al mateix temps trobadoresc i rocker, reflexiu i frívol, poètic i ballable.

La madrilenyogranadina Elena Bugedo (la B) hi posa la frescor escènica, una interpretació vocal notable i aptituds per adaptar-se a gairebé qualsevol registre. Els argentins Bruno Bonacorso (l'altra B) i Fede Comín (la C) porten la celebrada herència del rock i el folklore del país sudamericà. El resultat és un espectacle ric en canvis de *tempo*, sorpreses i picades d'ullet, en què es fonen re-

FOLKLORE MODERN // El grup podria creure una mica més en si mateix, perquè les seves creacions pròpies, com *Secreto*, *Atlas residencial* i *Escondida*, immortalitzades en tres minicedés autoeditats, van mostrar perfils enginyosos i fins i tot una capacitat natural de calar en un públic ampli. A mig camí entre la cançó per a tots els públics, el mestissatge i el rock'n'roll, acostant-se a vegades al folklore modern d'un Kevin Johansen, La BBC va exhibir recursos, imaginació i gràcia escènica en un recital una mica dispers. Van tenir la intervenció d'un fan declarat, El Niño de la Hipoteca, a *Nos vamos yendo*, i es van acomiadar després de citar Frank Sinatra (*That's life*) i revolucionar la seva maquinària amb *Los punkis*. La BBC s'atreveix amb tot. ≡

Items

Félix de Azúa declara desert el premi Bruguera

LLETRES ▸ La cinquena edició del premi Bruguera de novel·la ha estat declarada deserta per l'escriptor i filòsof Félix de Azúa, que actuava com a jurat únic. Un total de 334 manuscrits d'Espanya i Llatinoamèrica no han complert segons l'opinió de l'autor «la qualitat suficient per no rebaixar el llistó dels guanyadors precedents». Wendy Guerra, Carlos Peramo, José María Pérez Álvarez i Mario Catelli.

El Festival de Rotterdam selecciona 'B-Side'

CINE ▸ El Festival Internacional de Rotterdam (IFFR) ha seleccionat per a l'edició del 2010 i que se celebra aquests dies un total de 10 films creats per alumnes i professors de la Universitat Pompeu Fabra. En aquest cicle destaca *B-Side*, d'Eva Vila (que tracta sobre les experiències i els sons d'artistes de Barcelona que treballen a l'ombra), *La terra habitada*, d'Anna Sanmartí, i *Nadar*, de Carla Subirana.

Todo incluido		
Celda 211		1

Casablanca Kaplan

Passeig de Gràcia, 115. T. 932184345. Dilluns, 4,80 euros. (

Trash catalpa, dv. a dg.		
Trash català, resta		1
Cinéclub dv. a dg.		1
Cinéclub resta		
Ágora VO		
El cónsul de Sodoma dv. a dc.		
Ricky VO dv. a dc.		16

Cinesa Diagonal

Santa Fe de Nou Mèxic, s/n. Tel. 902 33 32 31. G.: dv. i vig. fes.

Lluvia de albóndigas ds. i dg.	⊙12.15	
Planet 51 ds. i dg.	⊙12.15	16.
Invictus	⊙12.00	16.
Todo incluido	⊙12.00	16.
La cuarta fase	⊙12.10	16.
Celda 211 diumenge		
Celda 211 dv. i ds.	–	
Celda 211 dl. a dj.		
Up in the air	⊙12.00	16.0
Nine	⊙12.15	16.0
La herencia Valdemar ds. i dg.		
La herencia Valdemar dl. a dj.		16.1
Rompedientes	⊙12.10	16.0
Sherlock Holmes	⊙12.00	16.45
Sherlock Holmes	⊙12.00	
Avatar 3D	⊙12.00	16.00
Avatar 3D		
No es tan fácil		
¿Qué fue de los Morgan? dv. a dg.		
¿Qué fue de los Morgan? resta		16.00
Alvin y las ardillas 2	⊙12.15	16.10

Cinesa Diagonal Mar

Diagonal, 3. 902333231. Golfes: dv., ds. i vigília de festiu. Matina
www.cinesa.es.

Celda 211 dv. a dg.		
Celda 211 resta		16.00
Alvin y las ardillas 2 dv. a dg.	⊙12.20	16.00
Donde viven los monstruos	⊙12.15	
Avatar 3D	⊙12.00	16.00
Avatar	⊙12.15	
¿Qué fue de los Morgan? dv. a dg.		
¿Qué fue de los Morgan? resta		16.20